

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

READING FOR LEARNING

Firdevs GÜNEŞ

*

Özet

Okuma öğrenmenin kalbi, insan beyninin sınırsız bir becerisidir. İnsanlar bu sınırsız becerilerini kullanarak öğrenirler. Bu süreçte okumanın çeşitli türleri kullanılmaktadır. Bunlar anlamak, bilgilenmek, sorgulamak, eğlenmek, öğrenmek için okuma gibi sıralanmaktadır. Her birinin amacı, süreci ve becerileri farklıdır. İçlerinden en önemli olanı öğrenmek için okuma olmaktadır. Okuma, yazılı harf ve işaretleri çözümleme, bunları zihinde düzenleme, seslendirme ve anlama; Yazılı metinlerdeki bilgileri alma, yorumlama ve öğrenme olarak açıklanmaktadır. Bu açıklamalarda okumanın iki farklı yönüne vurgu yapılmaktadır. Birinci aşamadaki işlemler “okuma öğretimi”, ikinci aşamadakiler ise “okuma eğitimi” ile ilgilidir. Bir başka ifadeyle “okumayı öğrenme” ile “öğrenmek için okuma” birbirinden farklıdır. Öğrenmek için okuma “yazılı bilgileri anlama, bunları kendini geliştirmek, kişisel amaçlara ulaşmak, günlük yaşamı sürdürmek için evde, iş yaşamında ve toplumda kullanma becerileri” olarak tanımlanmaktadır. Öğrenmek için okumada, öğrencilere metinleri okuma, anlama ve öğrenme becerileri kazandırılmaktadır. Bunlar yeni bilgi ve beceriler edinme, yazılı mesajları anlama, kendini geliştirme, hayat boyu öğrenme, mesleki ve sosyal yaşama uyum sağlama için gerekli beceriler olmaktadır. Öğrenmek için okuma ya da okuyarak öğrenme bilgi edinmede özel bir yöntem olarak eğitimin her düzeyinde ve alanında gerekli olmaktadır. Bu

becerilerle öğrencilerin sürekli okuması, öğrenmesi ve kendini hayat boyu geliştirmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okuma, öğrenme, okuyarak öğrenme

Abstract

Reading is the heart of learning and the limitless skill of the human brain. People learn using these limitless skills. Various types of reading are used in this process. They are to understand, to be informed, to inquire, to have fun, to read, to learn. Each one's purpose, process and skills are different. Reading is the most important thing to learn. The reading is explained as analyzing written letters and signs, arranging, sounding, and understanding them in mind, receiving, interpreting and learning of the information in written texts. In these explanations, two different aspects of reading are emphasized. The procedures at the first stage are about reading instruction while the second are about reading education. In other words, reading instruction and reading education are different from each other. Reading to learn is defined as "the ability to understand the written

information, use those to improve self-confidence, achieve personal goals, and maintain

daily life at home, at work, and in the community". In order to learn, the students are gaining the ability to read text, understand and learn. These are skills to acquire new knowledge and skills, to understand written messages, to improve themselves, to learn lifelong, to adapt to professional and social life. Reading to learn or learning by reading is necessary at all levels and field of education as a special way of acquiring knowledge. With these skills, it is aimed that students constantly read, learn and develop themselves through life.

Keywords: Reading, learning, reading for learning

· Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, firdevs.gunes@gmail.com

1.Giriş

Okuma günümüzün ve geleceğin en önemli anahtarıdır. Okuma doğuştan gelen bir beceri değildir. Bireyin yoğun çabaları sonucunda öğrenilmektedir. Bu nedenle okuma eğitime küçük yaşlardan itibaren başlanmaktadır. Okuma aynı zamanda bireyin öğrenme, kendini geliştirme ve hayatına yön verme aracıdır.

Bu süreçte okuma becerileri ile birlikte düşünme, anlama, sorgulama, sorun çözme gibi beceriler de önemli olmaktadır. Doğuştan zekânın yüksek olması zihinsel becerilerin yüksek olacağı anlamına gelmemektedir. Bunun için eğitim sürecinde öğrencilerin hem dil hem de zihinsel becerileri geliştirilmeye çalışılmaktadır. Böylece bilgiye ulaşma ve kullanma süreci kolaylaşmakta, bireyin gelişimi hızlanmaktadır.

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

Öğrenme sürecinde dilin çeşitli alanları kullanılmaktadır. Bunlar dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve sunu olarak sıralanmaktadır. Araştırmalara göre öğrenme sürecinde en çok okuma becerileri kullanılmaktadır.

Birey okuma yoluyla

çeşitli bilgilere

kısa sürede ulaşmakta, aktif olarak öğrenmekte ve kendini sürekligeliştirerek günlük yaşamında başarılı olmaktadır.

Bir başka ifadeyle

okuma, bireyin dil, zihinsel, duygusal, sosyal,

kültürel gibi çeşitli yönlerden gelişimine katkılar sağlayan bir alandır.

Okuma, aynı zamanda iletişim kurma, çağdaş toplumun gereklerini yerine getirme, bilinçli kararlar verme ve öğrenmeyi sürdürme gibi üst düzey becerilerin de gelişimine katkı sağlamaktadır.

Bu nedenle

eğitim sürecinde öğrencilerin

okuma becerilerini geliştirmeye öncelik verilmektedir.

Bilgi çağında yaşıyoruz. Bu çağda bilgiye ulaşma, kullanma ve kendini

geliştirmenin çeşitli yolları vardır. Ancak en üstün bilgi alma, okuma yoluyla olmaktadır.

Elektronik ilerlemeler, radyo, televizyon, telefon, gibi araçlar ne kadar gelişirse gelişsin, sözlü olarak bilgi aktarmada sınırlı kalmaktadır. Bir spiker,

natçı, sunucu, aktör veya öğretmen dinleyicilere saatte en fazla

9000 kelime aktarabilmektedir.

Oysa orta düzeyde bir okuyucu saatte 27 000 kelime okuyabilmektedir. Eğer bu okuyucu bazı okuma teknikle

rini kullanır,

okuma hızını artırırsa daha fazla bilgiye ulaşmaktadır. Bu durum hem günümüzde hem de gelecekte okuma yoluyla

bilgi almanın dinlemeye göre daha üstün

olacağını göstermektedir. Bu nedenle öğrencilerin okuma becerilerini erken yaşlarda geliştirmek ve bilgi hazinelerine ulaşmalarını kolaylaştırmak gerekmektedir (Güneş,2015,a).

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

Okuma öğrenmenin kalbidir. Aynı zamanda insan beyninin sınırsız bir becerisidir. İnsanlar bu sınırsız becerilerini kullanarak öğrenirler.

Okuma sürecinde alınan bilgiler zihinsel kavramlara çevrilmekte, zihinde düzenlemeler yapılarak depolanmaktadır.

Böylece okuma ve öğrenme bireyin çeşitli yönlerden değişmesini getirmektedir. Bu değişim önce zihinde başlamakta ardından davranış ve tutumlara doğru ilerlemektedir.

Öğrenme çeşitli kaynaklarda “bireyin yaşantılar sonucu bilgi, beceri, davranış, tutum ve alışkanlıklarında meydana gelen uzun süreli değişimler” olarak açıklanmaktadır. Bu açıklamalarda öğrenmenin dört boyutuna vurgu yapılmaktadır. Birincisi çeşitli bilgi ve beceriler edinme, ikincisi bunları yaşantılar sonucunda kazanma, üçüncüsü zihinde kavramsal düzenlemeler yapma, dördüncüsü de tutum ve davranışlarda değişme olmaktadır. Yani öğrenmenin gerçekleşmesi için sadece bilgi alma yeterli değildir. Alınan bilgilerin zihinde işlenmesi, bunların bireyin bilgi, beceri, davranış

ve tutumlarında kalıcı bir değişime neden olması gerekmektedir. Böylece bireyin sürekli öğrenmesi ve kendini hayat boyu geliştirmesi söz konusu olmaktadır. Bu süreçte okuma ayrı bir önem taşımakta ve bireyin sınırsız öğrenmesini sağlamaktadır.

2. Okuma Nedir?

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

Okuma, günlük yaşamda okuma, bir yazıyı sesli okuma, anlama, içindeki bilgileri alma öğrenme gibi anlamlarda kullanılmaktadır. Türk Dil Kurumu Güncel Sözlükte okuma;

□ *Bir yazıyı meydana getiren harf ve işaretlere bakıp bunları çözümlmek veya seslendirmek,*

□ *Yazılmış bir metnin iletmek istediği şeyleri öğrenmek,*

□ *Sesli olarak söylemek,*

□ *Bir şeyin anlamını çözmek,*

□ *Bazı belirtilerle bir anlamı, gizli bir duyguyu anlamak, kavramak,*

□ *Bir konuyu öğrenmek için okulda, bir öğretmenin yanında veya yazılı şeyler üzerinde çalışmak, öğrenim görmek,” olarak açıklanmaktadır.*

Yabancı sözlüklerde ise okuma, “

Bir dilin harflerini tanıma, seslerle harfleri birleştirerek zihinde düzenleme, bunlara anlam ekleyerek seslendirme, bir metnin içindeki bilgileri alma, öğrenme, başkasını bilgilendirmek

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

amacıyla yazılı bir metni sesli okuma, görsellerdeki veya yazılardaki işaretleri anlama ve yorumlama, bazı işaretleri yorumlayarak geleceği okuma,” gibi anlamlarda verilmektedir (Larousse,2016; Güneş,2017).

Görüldüğü okuma, yazılı harf ve işaretleri çözümleme, bunları zihinde düzenleme, seslendirme ve anlama; yazılı metinlerdeki bilgileri alma, yorumlama ve öğrenme olarak açıklanmaktadır. Bu açıklamalarda okumanın iki farklı yönüne vurgu yapılmaktadır.

Birincisi okuma sürecinin temel işlemlerini içeren harfleri tanıma, seslerle birleştirme, bunları zihinde düzenleme, anlamlandırma ve seslendirme olmaktadır.

İkincisi ise okuma sürecinin anlama işlemlerini içeren yazılı metnin içeriğini keşfetme, bilgi ve anlamları araştırma, yorumlama ve öğrenme olmaktadır. Birinci aşamadaki işlemler *okuma öğretimi*

, ikinci aşamadakiler ise

okuma

eğitimi

ile ilgilidir. Bir başka ifadeyle okuma öğretimi ile okuma eğitimi birbirinden farklıdır. Bu farkı ortaya koymak için birincisine ilkokuma öğretimi ikincisine ise okuma eğitimi denilmektedir. İkokuma öğretimi okuma öğrenmeye, okuma eğitimi ise öğrenmek için okumaya yöneliktir. Yani ilki okuma öğretimine ikincisi ise öğrenmek için okumaya odaklanmaktadır.

İkokuma öğretim sürecinde öncelikli amaç öğrencilere kelime tanıma becerilerini kazandırmaktadır. Bunlar ses ve harfleri tanıma, eşleştirme, birleştirme, hece ve kelimeleri tanıma, cümle oluşturma, bunları anlama, sesli okuma gibi işlem ve beceriler olmaktadır. Bu becerileri kazandırmadan, gerekli etkinlik ve aşamaları uygulamadan okuma öğretiminde ilerlemek güç olmaktadır. Bu aşamalar ve kazandırılacak beceriler şöyle sıralanmaktadır;

1. Harfleri tanımak ve birleştirmek için gerekli bilgi ve becerileri kazanma,
2. Hece ve kelimeleri tanıma, diğerlerinden ayırt etme ve seslendirme,
3. Yazılı bir metni sesli okuma,
4. Yazılı bir cümledeki bilgiyi alma ve anlama (PetitLarousse,1980;Chauveau,1990).

Bu aşamalarda gerekli becerilerin kazanılmasından sonra okuma süreci başlamaktadır. Okumayı öğrenme belirli bir sürede gerçekleşmekte ancak öğrenmek için okuma hayat boyu sürmektedir (Martinez, 1994). Okumayı öğrenmek okumayı, okumak ise öğrenmeyi ve gelişmeyi getirmektedir. Bunlar birbirinin devamı niteliğinde olan ancak farklı süreç ve becerileri gerektiren eğitim çalışmaları olmaktadır. Sınırsız öğrenme ve sürekli gelişme için öğrenmek için okuma becerilerine ağırlık verilmektedir.

3.Öğrenmek İçin Okuma Öğrenmek için okumak nedir? Bu soru basit gibi görünmesine rağmen aslında çok karmaşıktır. Herkes bu soruya kendi anladığı biçimde cevap vermektedir. Ancak bu soru eğitim alanında önemli bir konu olmaktadır. Öğrenmek için okuma OCDE raporunda,“ yazılı bilgileri anlamak, bunları kendini geliştirmek, kişisel amaçlara ulaşmak, günlük yaşamı sürdürmek için evde, iş yaşamında ve toplumda kullanma becerileri olarak tanımlanmaktadır (OCDE, 2000). Nonnon’a göre öğrenmek için okuma sadece okuma ve öğrenme becerilerinin geliştirilmesi ile sınırlı değildir. Aynı zamanda yazılı bilgilerle dünya arasında bireysel, zihinsel ve sosyal ilişkiler kurma aracıdır. Bu süreçte bilgi ve beceriler geliştirilmekte, yeni bilgilere uyum sağlanmakta ve dünya daha iyi yorumlanmaktadır (Nonnon, 2012). Öğrenmek için okuma konusunda okul temel bir rol oynamalı, öğrencilere metinleri okuma, anlama ve öğrenme becerileri kazandırılmalıdır. Ayrıca yeni bilgi ve beceriler edinme, yazılı mesajları anlama, kendini geliştirme, hayat boyu öğrenme, mesleki ve sosyal yaşama uyum sağlama için gerekli becerilere de ağırlık vermelidir (Gaussel,2015). Öğrenmek için okuma ya da okuyarak öğrenme bilgi edinmede özel bir yöntem olarak eğitimin her düzeyinde ve alanında gerekli olmaktadır. Bu beceriler ortaöğretimde özel bir öneme sahip olmakta, araştırmalara göre ortaöğretim düzeyinde

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

okuyarak öğrenmenin payı %40 düzeyine çıkmaktadır. Kısaca okuyarak öğrenme öğrencilerin başarılı olmalarına ve iyi bir diploma kazanmalarına önemli katkılar sağlamaktadır (Cartier,2000; Güneş,2017).

Görüldüğü gibi öğrenmek için okumada öğrencilere nitelikli bir okuma eğitiminin verilmesi, bu süreçte yazılı metnin içeriğini keşfetme, anlama, bilgileri araştırma, yorumlama, öğrenme gibi becerilerin kazandırılmasına ağırlık verilmektedir. Bu becerilerle öğrencilerin sürekli okuması, öğrenmesi ve kendini hayat boyu geliştirmesi amaçlanmaktadır. Günümüz eğitim yaklaşımı olan yapılandırıcı yaklaşıma göre okuma eğitimi sürecinde geliştirilecek beceriler üç aşamada ele alınmaktadır. Bunlar görme, anlama ve zihinde yapılandırma olmaktadır. Öğrenmek için okumada bu aşamalara ve gerekli becerileri kazandırmaya dikkat edilmektedir. Bunlar aşağıda verilmektedir.

Görme: Okuma süreci yazı ve resimlerin görülmesiyle başlamaktadır. Bu süreçte yazıların görüntüleri alınmakta ve beyne iletilmektedir. Gözde 130 milyon duyu alıcısı vardır. Bunlar aracılığıyla harf, kelime, rakam, şekil, resim vb. bilgiler toplanmakta ve seri olarak zihne aktarılmaktadır. Zihin, gözün topladığı bilgileri işleyerek anlamlar üretmektedir. Okuma sürecinde harf, hece ve kelime tanıma işlemlerinin doğru ve hızlı yapılması gereklidir (Güneş, 2014). Aksi takdirde yanlış anlamalar ortaya çıkmaktadır. Okuma becerilerini geliştirmek için kelimeleri doğru ve hızlı tanıma, okuma hatalarını önleme, akıcı ve doğru okuma gibi çalışmalar yapılmaktadır.

Anlama: Okuma sürecinde zihin anlamını keşfettiği kelimeleri birleştirmekte, anlamlı cümleler oluşturmakta, bunları sıralayarak metnin anlamına ulaşmaktadır. Bu süreçte dille ilgili bilgiler, çeşitli zihinsel beceriler (çıkarım yapma, hatırlama, bağ kurma, sınıflama, tahmin yapma, neden-sonuçları bulma vb.) ve kültürel bilgiler kullanılmaktadır (Mesnager, 1997). Anlama için metinde ilgi duyulan, önemli ve gerekli görülen bilgiler seçilmektedir. Araştırmalar, anlama sürecinde okuyucunun metindeki bilgileri aynen almadığını, bazı bilgileri seçtiğini, bazılarını

atladığını veya eklediğini göstermektedir. Böylece okuyucunun anladığı anlam ile metnin anlamı farklı olmaktadır. Bu süreçte dikkat de çok önemli olmakta ve anlamayı etkilemektedir. Ayrıca tahmin etme, sorgulama, özetleme, anlamı açıklama gibi teknikler hem anlama hem de zihinsel becerileri geliştirmeye katkı sağlamaktadır. Bu nedenle dikkat ve anlama becerilerini geliştirme üzerinde durulmaktadır.

Zihinde Yapılandırma:

Bu aşamada metinden seçilen bilgiler, düşünceler ve anlamlar, bireyin ön bilgileriyle bütünleştirilerek zihne yerleştirilmektedir (Giasson,1995, Güneş,2013). Bunun için çeşitli yöntem ve teknikler uygulanmaktadır. Bunların başında okuyucunun okuma amacını belirlemesi, ön bilgilerini harekete geçirmesi ve tahmin yapması gelmektedir. Metnin anlamını tahmin etme, sorgulama, ilişkilendirme gibi işlemler okuma becerilerini geliştirmektedir. Ayrıca okuyucunun okuma ve anlama sürecini kontrol etmesi, gözleriyle yazılardan yeterince bilgi toplaması ve anlam ilişkilerini kurması gerekmektedir. Bu süreçte sıralama, sınıflama, sorgulama, analiz, sentez, değerlendirme vb. işlemler de önemli olmaktadır. Okuma sonunda okuyucunun okuma amacına ya da beklentilerine ulaşma durumu da gözden geçirilmektedir (Güneş,2013). Böylece zihinde yapılandırma ve öğrenme becerileri geliştirilmektedir.

Görüldüğü gibi okuma becerileri üç aşamadaki çalışmalarla geliştirilmektedir. Bu aşamalar düz bir çizgi şeklinde değil iç içe geçmiş halkalar biçimindedir. Birey okuma sırasında bir taraftan görme, anlama ve zihinde yapılandırma becerilerini geliştirmekte, bir taraftan da öğrendiklerini uygulamaktadır. Bir başka ifadeyle gözleriyle bilgileri almakta, çeşitli zihinsel işlemlerden geçirerek anlamakta ve ön bilgileriyle bütünleştirilerek zihnine yerleştirmektedir. Bu becerilerle öğrencilere sınırsız öğrenmenin kapıları açılmaktadır.

4. Temel İlkeler

Öğrenmek için okuma sadece görme, anlama ve zihinde yapılandırma becerileri ile sınırlı değildir. Bu süreçte dil, zihinsel, duygusal, sosyal, fiziksel olmak üzere bir dizi beceri geliştirilmektedir (Gaussel, 2015).

Sürekli ve sınırsız öğrenme için okuma eğitiminde dikkate alınacak bazı temel ilkeler ve beceriler aşağıda verilmektedir (Güneş,2017).

Okumak yazıların anlamını araştırmaktır.

Okumak, sadece yazıları keşfetmek değildir. Okuma, aynı zamanda yazının anlamı araştırma ve yeni anlamlar oluşturmaktır. Bir metindeki kelimelerin anlamını peş peşe sıralayarak ve onları toplayarak metnin anlamına ulaşmak mümkün değildir. Okuyucu yazıyı okumaya başlar başlamaz anlamak için ön bilgilerini kullanmakta ve çeşitli tahminler yürütmektedir. Tahminlerini doğrulayarak okumaktadır. Bu nedenle okuma süreci çeşitli zihinsel işlem ve becerilere dayalı olarak gerçekleştirilmektedir. Bunlar keşfetme, araştırma, ilişkilendirme, birleştirme, değerlendirme vb. olmaktadır (Güneş,2015).

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

Okumak bilgileri zihinde işlemek demektir.

Okuyucu metindeki bilgileri pasif olarak almaz. Tam tersine okuyucunun zihni okuma sürecinde çok aktif olarak çalışır. Zihin, gözün aldığı bilgileri ön bilgilerin ışığında anlar ve yorumlar. Metinden alınan bilgilerin işlenmesi okuyucunun zihninde yoğun bir çalışma gerektirir. Bunlar metindeki grafik işaretleri ve kelimeleri tanıma, anlamı bulma, doğrulama, metindeki gizli anlamı tahmin etme, belirgin bilgileri tamamlama, bilgiler arasında bağ kurma vb. olmaktadır. Bu işlemlerin yapılması okuyucunun bilgileri işleme dinamikliği ve kalitesiyle doğrudan ilgilidir. Okuyucu olmak bir metinden alınan bilgileri zihinde işlemeyi öğrenmek demektir. Bunun için aktif bir okuyucu olmak, ön bilgileri harekete geçirmek, metindeki bilgileri işlemeye yardım edecek zihinsel süreç ve becerileri geliştirmek gerekmektedir (Roy,1996).

Okumak yazının anlamına gönüllü katkı yapmaktır.

Yapılandırıcı yaklaşıma göre okuma, sadece yazıları keşfetme ve anlama değildir.

Okumak, aynı zamanda yazının anlamına gönüllü katkı yapmaktır. Yani bireyin ön bilgileriyle yazının anlamını bulması, bunları birleştirerek yeni anlamlar oluşturmaktır. Böylece okuyucu metni anlamının ötesinde, metindeki bilginin değerini ve önemini ölçmekte, yorumlamakta, yeni anlamlar oluşturarak metindeki bilgiyi genişletmekte, hatta yeni bilgiler üretmektedir. Okuyucu aynı zamanda bilgilerden ileride yararlanmak için bunları sistemli hale getirmekte ve zihninde düzenlemektedir. Böylece okumayla birlikte bilgiyi işleme ve genişletme becerilerini de geliştirmektedir (Güneş,2015).

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

Okumak anlamı yapılandırmak demektir. Okumak, yazılı metinden anlam araştırma, bir anlam seçme ve yapılandırma olmaktadır. Bu durum bilgileri zenginleştirme, hoş zaman geçirme, sorulara cevap verme, bir amacı gerçekleştirme olmaktadır. Okumak bir amaç, bir anlam ve bir niyet içermektedir. Okumayı öğrenmek yavaş yavaş yazının bir anlam deposu

ve önemli bir kaynak olduğunu kabul etmeyi getirmektedir. Aynı zamanda metindeki grafik biçimlerinden metnin anlamına kadar her şeye dikkat etmeyi getirmektedir. Okumayı öğrenmek sorulara cevap aramayı öğrenmek ve bir sonuca ulaşmak demektir (Roy,1996).

Okumak kendini ve dünyayı sorgulamak demektir.

Okumak, sorular sormak ve bunları araştırarak okumak demektir. Okumak, yazıyı izlemek, bilgileri almak, ön bilgilere dayanarak anlamak, ön bilgilerle yazının bilgilerini bütünleştirerek bir cevap oluşturmak demektir. Bu süreçte okuyucu kendi bilgileri ile yazıdaki bilgileri karşılıklı sorgulamaktadır. Kendi zihin yapısıyla yazıdaki düşünceleri karşılaştırarak hem kendini hem de dünyayı sorgulamaktadır. Okunan metin bir şiir, reçete, roman, gazete vb. olduğunda yazıyı sorgulama, keşfetme ve cevap arama işlemleri daha farklı yürütülmektedir. Böylece okuyucu hem kendi zihin yapısında değişiklikler yapmakta hem de dünya hakkında yeni bilgilere ulaşmaktadır (Güneş,2015).

Okumak kendini ve okuma sürecini kontrol etmek demektir.

Okumak, okuma sürecinin bütün işleyişini gözlemek demektir. Yazıya eşlik etmek ve anlam zincirini izlemek demektir. Okumayı kontrol etmek, okumaya başlamadan önce sorular sormak ve bu sorular hakkında bilgi toplamak demektir. Okuma sonrası ulaşılan cevaplara göre kişinin kendisi ve yazı hakkında yorum yapması, cevapları keşfetme yöntemlerini tartışması, uygulama biçimini değerlendirmesi demektir. Böylece okuma, okuyucu tarafından iyi bir şekilde kontrol edilebilmekte ve dışarıdan bir bakışla gözlenebilmektedir. Bunun için okuma öncesi "okumayı

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

kontrol etmeye hazırlanma işlemi” okuma sürecinin bir gereği olmaktadır. Bu işlemler okuyuculara öğretilmeli ve kendi okumasını kontrol etme alışkanlığı verilmelidir. Böylece kendi okumasından ve öğrenmesinden kendisi sorumlu tutulmalıdır (Güneş,2015).

Okuma dil ve iletişim sürecidir.

Yazı bir tür kendini ifade etme ve iletişim kurma aracıdır. Yazıda dilin kelimeleri en iyi biçimde kullanılır ve yazım kuralları uygulanır. Yazı dünyası sözlerin yazıya aktarılması değildir. Yazı dünyasının kendine özgü birtakım kuralları vardır. Sözlü dünyanın cümleler her zaman tam değildir. Kelimeler kullanılırken bozulur, konuşmacılar arasında anlamı aktarmak ve daha açık hale getirmek için bu sürece mimikler jestler karışır. Sözlü dünyada insanlar birbirini görür ve duyar; iletişim sırasında anlaşılmayan durumlarda birbirine hemen müdahale eder. Oysa yazılı dilde sözel ve işitsel destekler kullanılmaz. Bu nedenle söz dizimi daha kesin olmalı, düşünce açık olmalı, tanımlamalar ayrıntılı olmalıdır. Yazar ve okuyucu arasında karşılıklı konuşma yok yazılı iletişim vardır. Yazı ortamsal anlamda değil, yani ortama bağlı değildir. Bu nedenle “ söz uçar yazı kalır

” denilmektedir. Yazı şimdiki zamanın ötesinde geçmişteki bilgi ve deneylerin aktarılmasına izin verir. Yazı okuma ile birlikte öğrenilir. Ancak okuma soyut yazı somuttur (Roy,1996).

Okuma öğrenilen bir beceridir.

Okuma doğuştan gelen bir yetenek değildir. Okuyarak öğrenilmektedir. Okuma düzenli, sistemli ve aşamalı işlemlerle öğrenilmektedir. Önce sesleri ve harfleri tanıma, ardından kelime tanıma, anlama, noktalama, okuma stratejilerini kullanma gibi becerileri geliştirerek öğrenilmektedir. Bu becerilerin hepsi kendi aralarında ilişkili birbiriyle etkileşim halindedir. Okuma sürecinde bütün bu alt beceriler genel bir beceri gibi uygulanmaktadır. Okuma bir dizi öğrenmenin ve bilgi hazinesinin kapısını açmaktadır. Örneğin okuyarak pasta yapılır, fotoğraf çekilir, kaykay yapılır

vb. Bu nedenle son yıllarda okuma becerilerini geliştirme üzerinde önemle durulmakta ve düzeyi ölçülmektedir. Bilindiği gibi okuma okuyarak öğrenilir, farklı durumlarda uygulanır ve giderek geliştirilir. Okumayla birlikte çeşitli becerilerin geliştirilmesi de kolay olmaktadır (Roy,1996).

Okuma metin ortam ve okuyucu arasında etkileşimi gerektirir.

Okunanları anlama çeşitli etkenlere bağlıdır. Bunlar metnin okunabilirlik düzeyi, işlenen konu, okuyucunun ilgisi, güdülenme, konuyla ilgili bilgi düzeyi, okuyucunun amacı gibi sıralanır. Bunlar okuyucu, metin ve ortam olmak üzere birbiriyle ilişkili üç alanda toplanabilir (Giasson, 1995).

Okuyucu anlamayı yönetmek için yaşamı boyunca geliştirdiği dünya ve dil hakkındaki bilgilerini kullanır. Araştırmalar okuduklarını anlamada okuyucunun ön bilgilerinin etkili olduğunu göstermektedir. Örneğin okuma becerilerinin gelişme düzeyi farklı okuyuculara aynı metin okutulduğunda bazıları iyi anlamakta bazıları da anlama sorunu yaşamaktadır. Okuma becerileri zayıf okuyucularda anlama sorunu daha büyük olmaktadır. Anlama okuyucunun işlenen konuyla ilgili deneyimleri ve duygularından da etkilenmektedir. Örneğin aile yaşamı üzerindeki bir metnin yorumu mutlu bir aile yaşamı ile mutsuz olanlarda farklı olmaktadır. Okuyucunun zevkleri ve ilgileri de okumayı etkilemektedir.

Okuyucu metinle etkileşim halindedir. Bu nedenle anlama düzeyi metnin konusuna, okunabilirliğe, kelimelere, kullanılan kavramlara, söz dizimine ve içerik düzenine bağlıdır. Bir metni anlamak için içerik bizim bildiğimiz konuyla ilgili olmalıdır. Hiç bilmediğimiz bir konuda yazılan metni iyi okuyucu bile olsak anlamada güçlük çekeriz. Bize yeni hiçbir şey öğretmeyen metin hiç ilgimizi çekmez. Okuyucu okuma ortamından da etkilenmektedir. Okuma ortamı, psikolojik, fiziksel, materyal, sosyal vb koşulları içerir. Psikolojik ortam okuyucunun amacını ve güdülenme durumunu etkiler. Fiziksel ortam, ısı, ışık, metin üretim kalitesi, kağıt, yazı gibi fiziksel koşullardan oluşmaktadır. Sosyal ortamdaki olumlu tutumlar, negatif kişiler, okuma sırasındaki davranışlar vb. okumayı etkilemektedir. Görüldüğü gibi okuma psikolojik, fiziksel, materyal, sosyal olmak üzere geniş bir ortamdan etkilenmektedir. Sonuç olarak okuma metin okuyucu ve ortam etkileşimi içinde öğrenilmektedir (Roy,1996).

Okuma sosyal ortama bağlı bir uygulamadır.

Okuma uygulamaları döneme ülkelere ve sosyal sınıflara göre değişmektedir. Okulda ve her yerde önerilmektedir. Eskiden kitap, gazete gibi araçlar az ve pahalıydı. Okuma bilen azdı. Çevrede, cadde ve metroda yazılar azdı. Günümüzde bunlar artı, halkın okuma yazma oranı yükseldi. Okuma okullaşma için önemli bir etkinlik haline geldi. Okumanın yararları yayıldı. Bazı yerlerde okuma alışkanlığı gündeme geldi. Küçük yaştan itibaren çocuklara kitap alınmaya başlandı. Onlara hikâyeler masalar okunmaktadır. Evlerde kitaplar arttı. Giderek yazılı iletişim öne çıktı. Sözlü yerine çoğu kişi yazılı iletişimi kullanmaya başladı (Wagner, 1984). Okuma bütün bu sosyal ortam ve aile ortamından etkilenmektedir. Evde aile büyüklerini taklit ederek, okuyan kişileri gözleyerek çocukların okuma ilgisi arttı. Önce ailede giderek toplumda okuma öğrenme önem kazandı. Kısaca okuma sosyal ortama bağlı olarak gelişmektedir.

Okuma sınırsız öğrenme ve gelişme aracıdır.

Günümüzde bilgiye ulaşma, kullanma ve yeni bilgiler üretmede okumanın ayrı bir önemi bulunmaktadır. Bir başka ifadeyle en üstün bilgi alma okuma yoluyla gerçekleşmektedir.

Orta düzeyde bir okuyucu saatte 27 000 kelime okuyabilmektedir. Eğer bu okuyucu bazı okuma tekniklerini kullanır, okuma hızını artırır daha fazla kelime okuyarak daha fazla bilgiye

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

ulaşmaktadır. Okuma aynı zamanda dil ve zihinsel becerilere en önemli katkıyı sağlayan bir öğrenme alanıdır.

Okuma sürecinde alınan bilgiler işlenmekte, anlamı bulunmakta, zihinsel kavramlara çevrilmekte ve zihnimizde uzun süreli olarak depolanmaktadır.

Öğrenen beyin mutlu beyindir.

Okuma ve öğrenme beyni doğrudan çalıştıran etkinlikler arasında yer almaktadır. Her organ gibi beynimizi de geliştirmek için çalıştırmak gerekmektedir.

Beyin okuma ve öğrenme sırasında aralıksız çalışır, kendini yapılandırır, geliştirir ve nöronlar arasında bağlantılar kurar. Bu süreçte bilgileri işler, anlamlandırır ve öğrenir. Öğrenen beyin mutlu beyindir.

Öğrencilerin etkili öğrenmesi için uygun ortamlar ve okuma materyalleri sağlamak gerekmektedir (Dehaene,2008).

Sonuç olarak öğrenmek için okumada dikkat edilmesi gereken temel ilkeler ve beceriler kısaca şu maddelerle özetlenebilir. Okuma;

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

□ Öğrenilen ve uygulandıkça gelişen bir beceridir,

□ Anlam kurma ve amaçları gerçekleştirme aracıdır,

□ Zihinde bilgi işleme etkinliğidir,

□ Kendine özgü kurallarla iletişim dünyasına açılma aracıdır,

□ Dil, zihinsel, duygusal ve sosyal becerileri geliştirme aracıdır,

□ Sınırsız öğrenme ve gelişme aracıdır.

Okumada bilgiyi öğrenmek kadar bilginin nasıl kullanılacağını da iyi bilmek gerekmektedir. Bilgi ve becerilerin geliştirilmesi, iyi kullanılması, tüketilmesi ve boşa harcanmaması için doğru yönlendirilmesi gerekmektedir. Bunun için zihinsel sermayeyi geliştirme, zihinsel kaynakları iyi kullanma, bilgiyi uygulamaya aktarma ve bilgiyi yönetme gibi kavramlar üzerinde durulmaktadır. Son yıllarda gelişmek, ilerlemek ve 21.yüzyıla uyum sağlamak için bilgiyi etkili ve verimli olarak kullanmak bir zorunluluk olmaktadır. Bu nedenle öğrenilen bilgileri iyi yönetmek gerekmektedir.

5.Bilgi Yönetimi

Öğrenmek için okuma ve sınırsız eğitim açısından bilgi yönetimi becerilerinin geliştirilmesi ile bilginin iyi yönetilmesi gerekmektedir. Bilgi yönetim sürecini açıklamak için Alavi ve Leidner (2001) tarafından bir model önerilmiştir. Modelde bilgi yönetim süreci üretim, paylaşma, transfer (aktarma) ve kullanma(genişletme) olmak üzere dört aşamaya ayrılmıştır. Birinci aşama yani üretim aşaması bilgiyi işleme ve geliştirme sürecini kapsamaktadır. İkinci aşama paylaşma olmakta, bilgileri

düzenleme, özetleme, depolama, yayınlamayı içermektedir (Gagnon,2001; Mercier, 2007). Bu aşama bilginin zihinde düzenlenmesi ve geliştirilmesi işlemlerini de içine almaktadır. Üçüncü aşama bilginin transfer edilmesi yani aktarılmasına yöneliktir. Bu aşamada çeşitli tür, düzey ve biçimlerde olan bilgiler bireylere veya gruplara aktarılmaktadır. Son aşama ise kullanma(genişletme) olmaktadır. Bu aşamada bilgi belirli ortamlarda uygulanmakta, ekleme veya çıkarmalar yapılmakta, değiştirilmekte ve geliştirilerek önemli bir kaynak oluşturulmaktadır. Bilgi uygulandıkça gelişmekte ve yeni bilgilere temel olmaktadır (Gagnon , 2001).

Bilgi yönetim sürecinde en zor aşamalar bilgiyi üretme ve aktarma olmaktadır. Bilindiği gibi teknoloji bilgiye erişme, paylaşma ve depolama çalışmalarını hızla kolaylaştırmakta ancak bilgiyi üretme ve uygulamaya aktarmada ciddi sorunlar görülmektedir. Bir başka ifadeyle çoğu kişi bilgiye kolay erişmekte ve paylaşmakta ancak bilgiyi uygulamaya aktarma ve yeni bilgiler üretmede sıkıntı yaşamaktadır. Oysa içinde yaşadığımız bilgi çağındaki hızlı gelişmelere uyum sağlamak için bireylerin bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretme becerilerini geliştirmesi gerekmektedir. Bu konuda eğitimcilere önemli görevler düşmektedir. Eğitimcilerin bilgiyi iyi yönetmeleri ve bu becerileri öğrencilere iyi öğretmeleri beklenmektedir.

5.1.Bilgiyi Uygulamaya Aktarma

Bilgi yönetimi sürecinde önemli aşamalardan biri bilgiyi aktarma aşaması olmaktadır. Bilgiyi uygulamaya aktarma iki boyutta gerçekleşmektedir. Birincisi çeşitli tür ve düzeylerdeki bilgilerin kişi ve gruplara aktarıldığı süreç olmaktadır. İkincisi ise öğrenilen bilgilerin uygulamaya aktarıldığı süreç olmaktadır. Bu süreçlere ilişkin çeşitli modeller geliştirilmiştir. Szulanski (1996) alandaki bütün modelleri ve aşamaları birleştirerek yeni bir model oluşturmuştur. İletişim sürecindeki verici ve alıcı arasındaki mesaj aktarım işleminde hareketle geliştirilen bu modelde çeşitli aşamalara yer verilmiştir (Berthon,2003;Gne,2016). Bu model aşağıdaki Őemada gösterilmektedir.

Bilgiyi Aktarma Aşamaları

Uyum Kabul etme

Balama

Uygulama

Uygulamayı sürdürme

Kaynak

Alıcı

Szulanski (1996) modeline göre bilgiyi aktarma süreci, başlama, uyum, uygulama, kabul etme ve sürdürme olmak üzere 5 temel aşamadan oluşmaktadır.

□ Birinci aşama başlama olmakta, bir ihtiyaç ya da sorun olduğunda alıcı kaynakla iletişime geçmekte ve ihtiyacına yönelik bilgileri almaktadır.

□ İkinci aşamada alıcı bilgileri kendine göre değiştirmekte ve uyarlamaktadır. Bu aşamada Piaget'e göre zihinde özümleme ve alışma işlemleri yapılmakta, bilgiye aşama aşama uyum sağlanmaktadır.

□ Üçüncü aşamada uygulama yer almaktadır. Alıcı kaynaktan aldığı ve zihnine yerleştirdiği bilgileri kendi zihinsel şemalarına göre kullanmaya başlamaktadır. Bu aşama alıcının bilgileri uygulama sırasında görmesi, tanımlaması ve sorunu çözmesi ile sonuçlanmaktadır. Uygulama aşaması eleştirel bir özellik taşımaktadır. Çünkü alıcı bu aşamada aldığı bilgileri denemekte ve amaca ulaşma durumunu izlemektedir. Bu aşamada bazen bilgileri iyi kullanma, uygulama ve uygun ortam hazırlama konusunda sorunlar yaşanmaktadır.

□ Berthon (2003) bu modele kabul etme aşamasını eklemiştir. Alıcı uyguladığı bilgileri beğenir ve kabul ederse bunları sürekli olarak kullanmaktadır. Bu aşamada aktarılan bilgiyi kullanma durumu ve düzeyi ortaya çıkmaktadır (Berthon,2003).

□ Son aşama uygulamayı sürdürme yani bilgiyi kendine mal etme aşaması olmaktadır. Bu aşamada artık bilgi alıcının önemli bir kaynağı olmaktadır. Alıcı bilgiyi uygulayarak amacına

ulaşmış ve hedeflerini gerçekleştirmiştir. Böylece bilginin aktarılma süreci tamamlanmıştır (Berthon, 2003; Gagnon, 2001; Güneş 2016).

Bilgiyi aktarma süreci eğitim öğretim çalışmalarının kalbini oluşturmaktadır. Bu süreçte öğrencilerin öğrendikleri bilgileri bir görevden diğerine, bu yıldan gelecek yıla, okuldan eve, okul ortamından iş ortamına aktarmalarını sağlamaktır. Aktarmaya götüren öğrenme deneyimleri ile türlerini iyi anlamak gerekmektedir. Öğrenilen bilgileri basitten karmaşık ortamlara aktarma, ilk öğrenilenleri yeni durumlara uyarlama yani dikey ve yatay aktarma süreçlerine önem verilmektedir (Bissonnette ve Richard, 2005). Kısaca eğitimcilerin bilgiyi aktarma süreç ve aşamalarına gereken önemi vermeleri, öğrenme ve öğrenmeyi öğrenme becerilerini geliştirmeleri, kendilerini ve öğrencilerini iyi yetiştirmeleri beklenmektedir. Bu becerilerin geliştirilmesi hayat boyu öğrenme çabalarını güçlendirici olmaktadır.

5.2.Hayat Boyu Öğrenme

Günlük yaşamda bireyin sahip olması gereken çok sayıda beceri bulunmaktadır. Bunlar alanlara, eğitim düzeyine, cinsiyete, yaşa, mesleğe, döneme ve araçlara göre çeşitli biçimlerde sınıflandırılmaktadır. Bu konuda Avrupa Birliği tarafından 2006 yılında “Yaşamboyu Öğrenme İçin Anahtar Beceriler” başlığı altında belirlenen sekiz anahtar beceri önemli olmaktadır. Bunlar;

□ Anadilde iletişim becerileri:

Bireyin düşünce, duygu ve gerçekleri hem sözlü hem de yazılı biçimde (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) ifade etme, yorumlama, toplumsal ve kültürel ortamlarda uygun şekilde iletişimini içermektedir.

ÖĞRENMEK İÇİN OKUMA

Ahmet Türkan tarafından yazıldı
Pazartesi, 06 Mayıs 2024 06:48 -

□ Yabancı dilde iletişim becerileri: İkinci bir dilde dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri, başka kültürleri tanıma ve anlama becerileri olmaktadır.

□ Matematik, fen ve teknoloji becerileri: Bunlar soyut düşünme ve günlük yaşamda karşılaşılan sorunları çözmek için gerekli temel becerileri kapsamaktadır.

Fen ve teknoloji becerileri, bilimsel yöntemleri kullanarak doğayı açıklama, bilgileri uygulamaya aktarma ve kullanmayı kapsamaktadır.

□ Sayısal beceriler : Bilgi toplumunun ihtiyaç duyduğu teknolojiler ile bilgi ve iletişim teknolojileri becerileri olmaktadır.

□ Öğrenmeyi öğrenme becerileri: Bu öğrenmenin peşine düşme ve ısrarcı olma becerisidir. Bireyin öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olması, bunun için çeşitli zorluklarla başa çıkmasını kapsamaktadır. Bu amaçla yeni bilgi ve beceriler kazanma, kendine uyarlama ve bundan yararlanmayı ifade etmektedir.

□ Sosyal ve vatandaşlık becerileri: İş ve sosyal yaşama etkili ve yapıcı biçimde katılma, sosyal çatışmaları çözme becerilerini içermektedir.

□ Girişimcilik ve yenilikçilik becerileri: Girişimcilik, bireyin düşünceleri eyleme dönüştürme becerisidir. Yaratıcılık ve yenilik becerileri ile plan ve proje yönetme becerilerini de bu grupta ele alınmaktadır.

□ Kültürel farkındalık ve ifade becerileri: Bunlar müzik, sahne sanatları, edebiyat, görsel sanatlar, kitle iletişim araçları vb. yollarla görüş, deneyim ve duyguları yaratıcı bir şekilde ifade etme becerilerini kapsamaktadır (FAPEO, 2011, Union Europe,2007).

Okuma yoluyla bu becerilerin hepsi dikkate alınmakta ve aşamalı olarak geliştirilmeye çalışılmaktadır.

Sonuç

Öğrenme insanların en önemli özelliğidir. Bu özellik anne karnında başlamakta ve yaşam boyu sürdürmektedir. Öğrenen birey önceki durumdan farklı biri olmakta, çeşitli yönlerden değişmektedir. Bu değişim önce zihinde başlamakta ardından davranış ve tutumlara doğru ilerlemekte, zamanla kalıcı olmaktadır. Sürekli öğrenen birey zamanla dil, zihinsel ve sosyal becerilerini geliştirmekte, geleceğine yön vermektedir. Bu süreçte okuma önemli bir etken olmakta ve sınırsız öğrenmeyi sağlamaktadır. Sürekli değişen ve gelişen çağa uyum sağlamak için okuma, anlama, düşünme, öğrenme, kendini geliştirme vb. beceriler zorunlu olmaktadır. Bu süreçte öğrenmek için okuma bilgiyi alma, anlama, üzerinde düşünme, sorgulama, öğrenme ve yeni bilgiler üretme sürecine doğrudan katkı sağlamaktadır. Ayrıca sosyal yaşamda bireyin kişiliğini geliştirme, yaşadığı toplumla sağlıklı ilişkiler kurma, mesleğini geliştirme ve iş yaşamında ilerleme açısından önemli yararlar sağlamaktadır. Bu nedenle okuma ve sınırsız öğrenme becerilerini geliştirmeye önem verilmeli, sürekli okuyan, araştıran, öğrenen, kendinin ve ülkemizin geleceğine yön veren bireyler yetiştirilmelidir.

Kaynaklar

Alheit,P. ve Dausien,B.(2005). Processus de formation et apprentissage tout au long dela vie, L'orientation scolaire et professionnelle, Vol:34/1, 30 Eylül 2016 tarihinde <http://osp.revues.org/563> ; DOI : 10.4000/osp.563 adresinden erişilmiştir.

Cartier,S.(2000).Cadre conceptuel d'analyse de la situation d'apprentissage par la lecture et des difficultés éprouvées par les étudiants, Res Academica, 18 (1 ve 2) Chauveau,G.(1990). Acte de Lecture et Decodage, SPIRALE, Revue de Recherches en Éducation, 1990 N° 3 (31-50)

Conseil de l'Europe.(1970). Education Permanente ,Strasbourg:Conseil de l'Europe.
Dehaene,S.(2008). Les Neurones de la lecture, Paris:Éditions Odile Jacob.Gaussel, M. (2015).

Lire pour apprendre, lire pour comprendre. Dossier de veille del'IFÉ, n° 101, mai. Lyon : ENS de Lyon. 13 Aralık 2016 tarihinde

<http://ife.enslyon.fr/vst/DA/detailsDossier.php?parent=accueil&dossier=101&lang=fr> adresinden erişilmiştir.

Giasson, J. (1995). La lecture: De la théorie à la pratique, Éditeur Gaëtan Morin, Montréal.
Güneş, F. (2017).

Okuma ve Sınırsız Öğrenme, Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi The Journal of Limitless Education and Research, Cilt/Volume: 2, Sayı/Issue: 1, 1-20. Güneş, F. (2016).

Bilgiden Beceriye Sınırsız Eğitim, Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi The Journal of Limitless Education and Research, Cilt/Volume: 1, Sayı/Issue: 1, 1-19 Güneş, F. (2015,a).

Etkinliklerle Hızlı Okuma ve Anlama, Ankara: Pegem A Yayınları Güneş, F. (2015,b).

Eğitim ve Zihinsel Değişim (Education and Mental Change), Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi / Bartın University Journal of Faculty of Education, Cilt/Volume: 4, Sayı/Issue: 1, Yaz/ Summer, 2015, Sayfa: 1-20, Bartın. doi number: 10.14686/ BÜEFAD.2015111011 Güneş, Firdevs (2014).

Sınıf Yönetimi Yaklaşım ve Modeller, Ankara: Pegem A Yayınları Güneş, Firdevs (2013).

Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller , Ankara: Pegem A Yayınları Martinez, J.P. (1994). Le concept de prévention des difficultés d'apprentissage. Actes du X. Congrès, Association Pré-scolaire du Québec. Nonnon, É. (2012). Dimension épistémique de la lecture et construction de connaissances à partir de l'écrit : enjeux, obstacles, apprentissages, Repères. Recherches en didactique du français langue maternelle, n° 45, p. 7 -7. OCDE (2000). La littératie à l'ère de l'information. Paris : OCDE. Roy, S. (1996).

Enseignement et apprentissages de la lecture en alphabétisation, Production de la table de concertation en alphabétisation de Montréal.